

सात (७) दिनभित्र पक्षहरूलाई समितिसमक्ष उपस्थित हुने गरी पठाउनुपर्ने छ ।

६६. मेलमिलापमा अवलम्बन गर्नुपर्ने प्रक्रिया : (१) समितिले पक्षहरूको सहमतिमा मेलमिलापका लागि छलफल गर्ने तथा अन्य कार्य गर्ने स्थानको छनौट गरी पक्ष तथा मेलमिलापकर्तालाई सोको जानकारी उपलब्ध गराउनुपर्ने छ ।

तर पक्षहरूको सहमतिमा मेलमिलापकर्ताले अन्य कुनै स्थानको छनौट गर्न बाधा पर्नेछैन ।

(२) पक्षहरूलाई उपदफा (१) बमोजिम मेलमिलापकर्ताले तोकेको स्थानमा तोकिएको समयमा उपस्थित हुने दायित्व रहने छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको दायित्व पक्षहरूले पूरा नगरेमा मेलमिलापकर्ताले मेलमिलापको प्रक्रिया बन्द गरी समितिलाई सोको लिखित जानकारी गराई उजुरीको कागजात फिर्ता पठाउन सक्ने छ ।

(४) मेलमिलापका क्रममा मेलमिलापकर्ताले पक्षहरूबीचमा सहजकर्ताको भूमिका गर्ने छ र उक्त भूमिका निर्वाह गर्ने क्रममा निजले पक्षहरूबाहेक देहायका व्यक्तिहरूसँग समेत एकल वा सामूहिक वार्ता गर्न सक्ने छ :

(क) विवादका विषयमा जानकारी रहेको उजुरीका पक्षले रोजेको व्यक्ति, तथा

(ख) विवादका विषयवस्तुका बारेमा जानकारी रहेको स्थानीय भद्रभलादमी ।

(५) मेलमिलापकर्ताले पक्षहरूका सहमतिमा पक्षहरूसँग देहायबमोजिम वार्ता गर्न सक्ने छ :

(क) पक्षहरूसँग एकल एकान्तवार्ता, तथा

(ख) टेलिफोन वार्ता, भिडियो कन्फ्रेन्स वा सञ्चारका अन्य माध्यमबाट वार्तालाप ।

(६) प्रचलित कानुन तथा यस ऐनको मान्यताविपरीत नहुने गरी पक्षहरूको सहमतिमा मेलमिलापकर्ताले मेलमिलापको कार्यविधि निर्धारण गर्न सक्ने छ ।

६७. मेलमिलापकर्ताको आचरण : (१) मेलमिलापकर्ताले देहायबमोजिमको आचरण पालन गर्नुपर्ने छ :

(क) मेलमिलापसम्बन्धी कारबाही निष्पक्ष ढङ्गले सम्पादन गर्नुपर्ने,

(ख) कुनै पक्षप्रति झुकाव, आग्रह, पूर्वाग्रह नराख्ने वा राखेको देखिने कुनै आचरण वा व्यवहार गर्न नहुने,

(ग) कुनै पक्षलाई डर, त्रास, झुक्यान वा प्रलोभनमा पारी मेलमिलाप गराउन नहुने,

(घ) विवाद कायम रहेको अवस्थामा विवादको कुनै पक्षसँग आर्थिक कारोबारमा संलग्न हुन नहुने,

(ङ) मेलमिलाप सम्बन्धमा बनेको प्रचलित कानुन तथा अन्य स्थापित मान्यताविपरीत आचरण गर्न नहुने,

(च) मेलमिलापका क्रममा पक्षहरूसँग सम्मानजनक, सद्भावपूर्ण र सबै पक्षप्रति समान व्यवहार कायम गर्ने,

(छ) मेलमिलापका क्रममा पक्षहरूले व्यक्त गरेका विषयवस्तुको गोपनीयता कायम राख्ने, तथा

(ज) मेलमिलापका क्रममा पक्षबाट प्राप्त भएको कुनै कागजात वा वस्तु प्रक्रिया सम्पन्न भएपछि वा निज प्रक्रियाबाट अलग भएपछि सम्बन्धित पक्षलाई सुरक्षित फिर्ता गर्ने ।

(२) समितिले कुनै मेलमिलापकर्ताले उपदफा (१) बमोजिमको आचरण पालना नगरेको उजुरी परी वा सो विषयमा स्वयम् जानकारी प्राप्त गरी छानबिन गर्दा बेहोरा ठिक देखिए त्यस्तो मेलमिलापकर्तालाई मेलमिलापकर्ताको सूचीबाट हटाउने छ ।

६८. लिखत तयारी र मिलापत्र : (१) मेलमिलापकर्ताले पक्षहरूसँगको छलफलपश्चात् मेलमिलापका लागि दुवै पक्ष सहमत भएकोमा मिलापत्र गराई सहमति भएको विषयवस्तुबमोजिमको मिलापत्रको लिखत तयार गरी समितिसमक्ष पठाउनुपर्ने छ ।

६९. मेलमिलाप नभएको उजुरीमा गर्नुपर्ने कारवाही : (१) मेलमिलापकर्ताले पक्षहरूबीचमा मेलमिलाप हुन नसकेमा सो बेहोरा खुलाई प्रतिवेदन तयार गरी विवादका सबै कागजातसहित समितिमा फिर्ता पठाउनुपर्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गर्दा मेलमिलापकर्ताले पक्षहरूलाई समितिसमक्ष हाजिर हुन जाने बढीमा सात (७) दिनको म्याद तोकी पठाउनुपर्ने छ ।

७०. मेलमिलाप नभएको उजुरीमा निर्णय गर्नुपर्ने : (१) स्थानीय ऐनको दफा ४७ (१) को विवादमा समितिले मेलमिलापका लागि पठाएको उजुरीमा पक्षहरूबीच मेलमिलाप हुन नसकी मेलमिलापकर्ताको प्रतिवेदनसहित प्राप्त हुन आएमा कानूनबमोजिम कारवाही गरी निर्णय गर्नुपर्ने छ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायबमोजिमको उजुरीमा अधिकारक्षेत्र ग्रहण गर्ने सम्बन्धित अदालत वा निकायमा उजुरी गर्न जानू भनी सुनाई पठाइदिनुपर्ने छ :

(क) स्थानीय ऐनको दफा ४७ को उपदफा (२) बमोजिमको विवादमा, तथा

(ख) कुनै अदालत वा निकायबाट मेलमिलापका लागि प्रेषित भएको विवादमा ।

(३) उपदफा (२) को देहाय (ख) बमोजिमको विवादमा सम्बन्धित अदालत वा निकायमा पठाउँदा हाजिर हुन जाने तारेख तोकी पठाउने तथा मिसिलसमेत नक्कल खडा गरी अभिलेख राखी सक्कल मिसिल सम्बन्धित अदालत वा निकायमा पठाउनुपर्ने छ ।

७१. मेलमिलाप दस्तुर : मेलमिलापमा जाने विवादका हकमा मेलमिलापकर्ताले पक्षहरूले सहमतिमा दिन मन्जुर भएदेखिबाहेक कुनै प्रकारको दस्तुर लाग्ने छैन । तर पक्षहरूको सहमतिमा मेलमिलापकर्ताले पक्षहरूबाट बढीमा रु. ५००।- / ५००।- लिन पाउने छन् ।

७२. समुदाय स्तरमा हुने सामुदायिक मेलमिलाप प्रवर्द्धन गर्न कर्मचारी तोक्न सक्ने : (१) समितिले स्थानीय स्तरमा मेलमिलाप प्रवर्द्धन गर्नका लागि कार्यपालिकामा अनुरोध गरेमा कर्मचारी खटाई समुदायस्तरमा मेलमिलापको प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम गर्न सकिने छ ।

- (२) समुदायस्तरमा हुने सामुदायिक मेलमिलापका हकमा दफा ५९ (१) अनुसारको योग्यता तथा अनुभव नभएका मेलमिलापकर्ताबाट मेलमिलाप गराउन बाधा पर्नेछैन ।
- (३) समितिले समुदायस्तरमा हुने सामुदायिक मेलमिलापको कार्यविधि तोकेबमोजिम हुने छ ।

परिच्छेद - ९

निर्णय कार्यान्वयनसम्बन्धी व्यवस्था

७३. सचिवालयको जिम्मेवारी : कार्यपालिकाको प्रत्यक्ष नियन्त्रण र निर्देशनमा रही समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने/गराउनेसम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको रेखदेख गर्ने जिम्मेवारी सचिवालयले वहन गर्नुपर्ने छ ।
७४. सहयोग गर्नुपर्ने : (१) गाउँपालिका कार्यालय तथा सोअन्तर्गतका सबै वडा कार्यालय तथा अन्य कार्यालयले यस ऐन तथा प्रचलित कानूनबमोजिम समितिले गरेको निर्णयबमोजिम व्यक्ति वा संस्था वा अन्य कसैसँग असुल गर्नुपर्ने जरिवाना वा अन्य रकम असुलउपर गर्न सहयोग गर्नुपर्ने छ ।
- (२) यस ऐन तथा प्रचलित कानूनबमोजिम समितिले असुल गर्नुपर्ने जरिवाना, बिगो वा अन्य कुनै प्रकारको रकम असुलउपर नभई उपदफा (१) मा उल्लेख भएबमोजिमका कार्यालयहरूले कुनै सिफारिस वा कुनै कार्य गरिदिने छैनन् ।
७५. असुलउपर गर्ने : (१) अभिलेख प्रशासकले समितिको निर्णयबमोजिम कुनै पक्षसँग जरिवाना वा बिगो वा अन्य कुनै प्रकारको असुलउपर गर्नुपर्ने भएमा सो पक्षले जरिवाना तिर्न बुझाउन ल्याएमा बुझी सदरस्याहा गरी जरिवानाको लगत कट्टा गर्नुपर्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम असुलउपर नभएमा लगत राखी सम्बन्धित पक्षको नाम नामेसी तथा जरिबाना रकमसमेतको विवरण गाउँपालिकाको कार्यालयका साथै सबै वडा कार्यालयमा समेत अभिलेखका लागि पठाउनुपर्ने छ ।

(३) सम्बन्धित कार्यालयहरूले उपदफा (२) बमोजिम लेखिआएमा त्यस्तो पक्षसँग जरिबाना रकम असुलउपर गरी अभिलेख शाखामा सदरस्याहा गर्न पठाउनुपर्ने छ ।

७६. भरिभराउ गर्ने : (१) समितिले यस ऐनबमोजिम गरेको कुनै निर्णयबमोजिम कुनै पक्षले राखेको दस्तुर, वा अन्य कुनै प्रकारको रकम कुनै पक्षबाट भराई पाउने भएमा भराइपाउने पक्षले भरिदिनुपर्ने पक्षको त्यस्तो रकम भराइदिनुपर्ने स्रोत खुलाई अनुसूची-१२ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनुपर्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिँदा यथासम्भव नगद रहेको बैङ्क खाता वा कुनै सहकारी वा बचत संस्थामा रहेको रकम र सो नभएमा लिलाम बिक्री गरी असुलउपर गर्नुपर्ने अवस्था भएमा कुनै अचल सम्पत्तिको बेहोरा खुलाई निवेदन दिनुपर्ने छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको निवेदनमा दफा ७८ बमोजिमको विवरण खुलाई निवेदन दिनुपर्ने छ ।

७७. चलन चलाइदिने : (१) न्यायिक समितिले यस ऐनबमोजिम गरेको कुनै निर्णयबमोजिम कुनै सम्पत्ति वा अधिकार वा कुनै विषयवस्तु वा सेवा वा अन्य कुनै विषयको चलन पाउने ठहरेको पक्षले त्यस्तो चलन चलाइपाउने विषयको विवरण खुलाई अभिलेख प्रशासकसमक्ष अनुसूची -१३ को ढाँचामा निवेदन दिनुपर्ने छ, तर अन्य निकायले

गरेको फैसाला वा निर्णयका आधारमा चलन चलाइदिन यस दफाबमोजिम बाध्य हुने छैन।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेमा अभिलेख प्रशासकले निर्णयबमोजिमका विषयको चलन चलाइदिनुपर्ने छ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन दिँदा चलन चलाउनुपर्ने सम्पत्तिको दफा ७८ बमोजिमको विवरण खुलाउनुपर्ने छ।

७८. सम्पत्तिको विवरण खुलाउनुपर्ने : भरिभराउ गर्न वा चलन चलाइपाउनका लागि निवेदन दिने विवादको पक्षले निवेदनमा सम्पत्तिको विवरण उल्लेख गर्दा देहायबमोजिमको विवरण खुलाउनुपर्ने छ :

(क) अचल सम्पत्तिको विवरण

(१) घरजग्गा भए रहेको स्थानको ठेगाना तथा चार किल्ला,

(२) घरजग्गाको कित्ता नम्बर तथा क्षेत्रफल,

(३) घर रहेको भए घरको तला तथा कवल र सम्भव भएसम्म वर्गफिट,

(४) घरजग्गाको अवस्थिति आवास वा औद्योगिक वा व्यापारिक क्षेत्रमा रहेको बेहोरा,

(५) कच्ची वा पक्की सडकसँग जोडिएको बेहोरा,

(६) घरजग्गाको स्वामित्व रहेको व्यक्तिको नाम, थर साथै स्वामित्वभन्दा फरक व्यक्तिको भोगचलन रहेको भए भोगचलन गर्नेको नाम, थरका साथै अन्य विवरण, तथा

(७) घरमा भएको लगापात तथा खरिदविक्री हुन सक्ने न्यूनतम मूल्य।

(ख) चल सम्पत्तिको विवरण :

- (१) चल सम्पत्ति रहेको ठाउँ तथा भोग वा नियन्त्रण राख्नेको नाम, थर,
- (२) बैङ्क खातामा रहेको नगद भए खातावालको साथै बैङ्क तथा शाखाको नाम,
- (३) चल सम्पत्तिको प्रकार तथा नगदबाहेकको भए सम्भावित विक्री मूल्य, तथा
- (४) नगदबाहेकको चल सम्पत्ति भए अवस्था, प्रकृति तथा बोनोटका साथै प्रत्येकको साइज र सङ्ख्या ।

७९. सम्पत्ति रोक्का राख्ने : (१) अभिलेख प्रशासकले दफा ७५ वा ७६ बमोजिम निर्णय कार्यान्वयनका लागि निवेदन परेपछि देखाइएको सम्पत्तिका हकमा आवश्यक पर्ने जति जेथा रोक्का राख्ने सम्बन्धमा निर्णयका लागि कार्यापालिकासमक्ष पेस गर्ने र कार्यापालिकाबाट रोक्का राख्ने निर्णय गरेपछि निर्णयबमोजिम जेथा रोक्का राख्नका लागि सो जेथा दर्ता रहेको कार्यालय वा रजिस्ट्रेसन गर्ने कार्यालयमा लेखिपठाउनुपर्ने छ ।

(२) बाली, ब्याज, बहाललगायतको सम्पत्तिका हकमा निवेदन परेको बढीमा दुई (२) दिनभित्र सम्पत्ति तायदात गर्न लगाई तायदात गर्दाको समयमा नै आवश्यक पर्नेजति सम्पत्ति वा सोबाट प्राप्त हुने बाली, बहाल, ब्याज, मुनाफा आदि आय नियन्त्रण गर्नु वा रोक्का राख्नुपर्ने छ र त्यसको भरपाई सम्बन्धित पक्षलाई दिनुपर्ने छ ।

(३) दफा ७८ को देहाय (ख) बमोजिमको सम्पत्तिका हकमा भरिभराउका लागि आवश्यक पर्नेजति सम्पत्ति रोक्का राखी

रोक्काको सूचना आवश्यकताअनुसार लेखा शाखा वा सम्बन्धित बैङ्क वा सम्बन्धित निकायमा तुरुन्त लेखिपठाउनुपर्ने छ ।

(४) सम्पत्ति रोक्कासम्बन्धी आदेश अनुसूची १४ बमोजिम हुने छ ।

८०. सम्पत्ति लिलाम गर्दा अपनाउनुपर्ने कार्यविधि : (१) कार्यपालिकाले यस ऐनबमोजिम भरिभराउ गर्नुपर्ने विगो वा कोर्ट फी वा त्यस्तै कुनै रकम असुलउपर गर्न दफा ७८ को देहाय (क) बमोजिम सम्पत्तिको विवरण खुलाई दर्खास्त परेमा त्यस्तो रकम भरिदिनुपर्ने व्यक्तिलाई बुझाउनुपर्ने रकम बुझाउन सात (७) दिनको म्याद दिई सूचना जारी गर्नुपर्ने छ ।

(२) उपदफा (२) बमोजिमको म्यादमा रकम बुझाउन नल्याएमा त्यस्तो भरिदिनुपर्ने व्यक्तिको भरिपाउने व्यक्तिले देखाएको दफा ७८ को देहाय (क) बमोजिमको सम्पत्ति तायदात गरी ल्याउनुपर्ने छ ।

(३) दण्ड, जरिवाना, सरकारी विगो वा कुनै अदालत वा निकाय वा गाउँपालिका वा समितिको निर्णयले असुलउपर गर्नुपर्ने कुनै रकमका हकमा त्यस्तो असुलउपर हुनुपर्ने व्यक्तिले बुझाउन नल्याएमा निजको जुनसुकै अचल सम्पत्ति फेला परेमा तायदात गरी रोक्का राख्नुपर्ने छ ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि जेथा जमानत वा कुनै प्रकारको नगद धरौट दाखिल गरेका हकमा सो सम्पत्तिबाट खाम्नेजति रकमका लागि उपदफा (३) बमोजिम गरिरहनुपर्ने छैन ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम मोल कायम भएपछि उक्त अचल सम्पत्तिको लिलामको सूचना सम्बन्धित पक्षलाई दिई

सर्वसाधारणको जानकारीका लागि लिलाम हुने मिति र सम्पत्तिको विवरणसहितको सार्वजनिक सूचना गाउँपालिका, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला अदालत, जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय तथा कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालयमा टाँस्न लगाउनुपर्ने छ ।

- (६) उपदफा (५) बमोजिमको सूचनामा तोकिएको दिनमा उक्त सूचनामा तोकिएको सम्पत्ति पञ्चकिर्ते मोलबाट माथि बढाबढ प्रक्रियाबमोजिम लिलाम गर्नुपर्ने छ ।
- (७) लिलाम प्रक्रियामा सम्भव भएसम्म जिल्ला अदालत, जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा स्थानीय प्रशासन कार्यालय, स्थानीय प्रहरी कार्यालय तथा गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र रहेका अन्य सरकारी कार्यालयका प्रतिनिधिलाई रोहबरमा राख्नुपर्ने छ ।
- (८) उपदफा (६) बमोजिम गर्दा उक्त सम्पत्ति कसैले पनि लिलाम सकार नगरेमा सोही प्रक्रियाबाट पुनः दोस्रो पटक लिलाम गर्नुपर्ने छ तथा दोस्रो पटक गर्दा पनि कसैले लिलाम सकार नगरेमा भराइपाउने पक्ष निवेदकलाई नै उक्त सम्पत्ति पञ्चकिर्ते मोलमा सकार गर्न लगाउनुपर्ने छ ।
- (९) उपदफा (८) बमोजिम गर्दा निवेदकले सम्पत्ति सकार गर्न नचाहेमा पछि अर्को जेथा खुल्न आएका बखत कानूनबमोजिम गर्ने गरी निजको निवेदन तामेलीमा राखी लिलाममा चढाइएको सम्पत्ति फुकुवा गरिदिनुपर्ने छ ।
- (१०) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि गाउँपालिकाको कुनै रकम असुलउपर गर्ने क्रममा लिलाम गर्दा कसैले सकार नगरेमा जतिमा सकार हुन्छ त्यतिमा नै सो

सम्पत्ति लिलाम गरी प्राप्त रकम सदरस्याहा गरी नपुग रकमका हकमा कानुनबमोजिम अन्य सम्पत्ति वा प्रक्रियाबाट असुलउपर गर्नुपर्ने छ ।

८१. तायदात गर्ने प्रक्रिया : (१) अभिलेख प्रशासकले दफा ७९ बमोजिम सम्पत्ति तायदात गर्नुपर्दा कम्तीमा वडासचिवस्तरको कर्मचारी खटाई त्यस्तो अचल सम्पत्तिको चलनचल्तीको मूल्य स्पष्ट खुल्ने गरी तायदात गर्न लगाउनुपर्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तायदात गर्ने कर्मचारीले तायदात गर्नुपर्ने सम्पत्तिको चलनचल्तीको मूल्य कायम गर्ने प्रयोजनले पञ्चकिर्ते मोल कायम गरी मुचुल्का खडा गरी अभिलेख प्रशासकसमक्ष प्रतिवेदनसहित पेस गर्नुपर्ने छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम पञ्चकिर्ते मोल कायम गर्दा देहायबमोजिमका कुरालाई आधार लिई कायम गर्नुपर्ने छ :

(क) निवेदकले निवेदनमा खुलाएको मूल्य,

(ख) निर्णयमा उल्लेख भएको भए सो मूल्य,

(ग) पक्षले जमानत वा कुनै अन्य प्रयोजनका लागि कार्यपालिकासमक्ष निवेदन दिँदा खुलाएको मूल्य,

(घ) तायदात गर्दा भइआएको स्थानीय मूल्याङ्कनअनुसारको मूल्य,

(ङ) मालपोत कार्यालयले कायम गरेको न्यूनतम मूल्य,

(च) अन्य कुनै प्रयोजनले कुनै सरकारी निकायले कुनै मूल्य कायम गरेको भए सो मूल्य, तथा

(छ) पञ्चकिर्ते मोल कायम गर्नुभन्दा तत्काल अगावै कुनै खरिदविक्री भएको भए सो मूल्य ।

स्पष्टीकरण : "पञ्चकिर्ते मोल" भन्नाले अचल सम्पत्ति विक्री गर्नुपर्दा विक्रीहुने न्यूनतम मूल्यलाई सम्झनुपर्छ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम गर्दा देहायबमोजिमका कुरालाई समेत ध्यानमा राख्नुपर्ने छ :

(क) औद्योगिक वा व्यापारिक वा आवासक्षेत्रलगायत सडकसञ्जालसँग जोडिएको छ वा छैन ; तथा

(ख) नगरक्षेत्रभित्र पर्ने घरको हकमा घरको वर्तमान अवस्था सम्बन्धमा प्राविधिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन ।

८२. खाम्ने जति मात्र लिलाम गर्नुपर्ने : (१) कार्यपालिकाले दफा ८० बमोजिम लिलाम गर्दा असुल गर्नुपर्ने बाँकी खाम्ने जति सम्पत्ति मात्र लिलाम गर्नुपर्ने छ ।

(२) सम्पत्ति लिलाम गर्दा सकार भएको रकम असुलउपर गर्नुपर्ने भन्दा बढी भएमा सो बढी भएको जति रकम सम्पत्तिवाल पक्षलाई फिर्ता गरिदिनुपर्ने छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम रकम फिर्ता पाउने पक्ष लिलाम गर्दाको बखत उपस्थित नभएको भए रकम फिर्ता लिन आउनु भनी निजका नाममा सात (७) दिनको सूचना जारी गरी झिकाई रकम फिर्ता गर्नुपर्ने छ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम गर्दा सम्बन्धित पक्ष रकम फिर्ता लिन नआएमा उक्त रकम सञ्चित कोषमा दाखिल गरी आम्दानी बाँधी सदरस्याहा गर्नुपर्ने छ ।

(५) अभिलेख प्रशासकले दफा ८० बमोजिम लिलाम गरेको सम्पत्ति सकार गर्ने पक्षका नाममा सम्पत्ति दर्ता नामसारीका लागि सम्बन्धित कार्यालय वा निकायमा पत्राचार गरी निजलाई

सम्पत्तिको चलनपुर्जी उपलब्ध गराई आवश्यक परे सो सम्पत्तिको चलन चलाइदिनुपर्ने छ ।

(६) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दफा ८० बमोजिमको लिलाम प्रक्रिया अगाडि बढिसकेपछि भराउनुपर्ने रकम बुझाउन ल्याए पनि सो रकम नबुझी सम्पत्ति लिलाम गर्नुपर्ने छ ।

८३. लिलामउपरको उजुरी : यस ऐनबमोजिम भएको लिलामको प्रक्रियामा चित्त नबुझेने पक्षले जुन प्रक्रियाउपर चित्त नबुझेको हो सो भएको पन्ध्र (१५) दिनभित्र समितिसमक्ष उजुरी पेस गरी भएको आदेशबमोजिम गर्नुपर्ने छ ।

८४. बिगो भराउँदा वा चलन चलाउँदा लागेको खर्च : यस ऐनबमोजिम बिगो भराउँदा वा चलन चलाउँदा लागेको खर्च बिगो भरिदिनुपर्ने वा चलन दिनुपर्ने सम्बन्धित पक्षले बेहोर्नुपर्ने छ ।

८५. यथास्थितिमा राख्ने : कार्यपालिकाले यस ऐनबमोजिम चलन चलारइमाग्न वा बिगो भराइपाउन कुनै सम्पत्ति देखाई निवेदन परेपछि बिगो भराउने वा चलन चलाउने कार्य सम्पन्न नभएसम्मका लागि उक्त सम्पत्ति हकहस्तान्तरण गर्न, भत्काउन, बिगार्न तथा कुनै प्रकारको निर्माण कार्य गरी उक्त सम्पत्तिको स्वरूप परिवर्तन गर्न नपाउने गरी रोक्का राख्न सम्बन्धित पक्षका नाममा आदेश जारी गरी उक्त सम्पत्ति यथास्थितिमा राख्नुपर्ने छ ।

८६ निवेदनबाट कारबाही गर्ने : (१) अभिलेख प्रशासकले कुनै पक्षले दफा ८५ बमोजिम भएको आदेशविपरीत कुनै सम्पत्तिको हकहस्तान्तरण वा स्वरूप परिवर्तन आदि गरेको निवेदन परेमा उक्त निवेदन दर्ता गरी त्यस्तो गर्ने पक्षका नाममा तीन (३) दिनको म्याद

जारी गरी निजलाई हाजिर गराई सो निवेदन समितिसमक्ष पेस गर्नुपर्ने छ।

- (२) समितिले उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन पेस हुन आएमा पक्षलाई नयाँ उजुरी दर्ता गर्न नलगाई उक्त निवेदनबाट नै आवश्यक कारवाही गरी निर्णय गर्नुपर्ने छ ।
- (३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपदफा (१) बमोजिमको निवेदनको बेहोराबाट निवेदन समितिको क्षेत्राधिकारभित्र नपर्ने विषयमा परेको देखिएमा समितिले उक्त विषयमा क्षेत्राधिकार ग्रहण गर्ने अदालत वा निकायसमक्ष जान सुनाइदिनुपर्ने छ ।

८७ चलन चलाउने सूचना : (१) अभिलेख प्रशासकले समितिको निर्णयबमोजिम चलन चलाइपाउन निवेदन परेमा चलन चलाउने मिति खुलाई फलानो मितिमा फलानो घरजग्गाको चलन चलाउन कर्मचारी खटिई आउने हुँदा सो मितिअगावै घरजग्गा खाली गरिदिनु भनी चलन दिनुपर्ने पक्षका नाममा सूचना जारी गर्नुपर्ने छ ।

- (२) चलन दिनुपर्ने सम्पत्ति उजुरीको पक्षबाहेक अन्य कसैको भोगचलनमा रहेको भएमा अभिलेख प्रशासकले सोही पक्षका नाममा उपदफा (१) बमोजिमको सूचना जारी गर्नुपर्ने छ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको मितिमा खटिई जाँदा घरजग्गा खाली गरेको भए सम्बन्धित कर्मचारीले चलन चलाइदिएको मुचुल्का खडा गरी तथा घरजग्गा खाली नगरेको भए खाली गराई चलन चलाई चलन चलाएको मुचुल्का खडा गरी प्रतिवेदनसाथ अभिलेख शाखामा पेस गर्नुपर्ने छ ।

परिच्छेद-१०

विविध

- ८८ नक्कल निवेदन : (१) समितिसमक्ष दर्ता रहेको उजुरीको कुनै सरोकारवाला पक्षले विवादको मिसिलमा रहेको कुनै कागजपत्रको नक्कल लिनका लागि निवेदन दिएमा समितिले उक्त पक्षलाई सो कागजको नक्कल उपलब्ध गराउनुपर्ने छ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन दिँदा सम्बन्धित पक्षले उजुरी शाखामा रहेको मिसिलको नक्कल लिनुपर्दा उजुरी प्रशासक तथा अभिलेख शाखामा रहेको मिसिलको नक्कल लिनुपर्ने भएमा अभिलेख प्रशासकसमक्ष निवेदन पेस गर्नुपर्ने छ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन दिनको ११:०० बजेअगावै पेस भएमा सम्बन्धित कर्मचारीले सोही दिन र सोभन्दा पछि पेस भएमा सम्भव भएसम्म सोही दिन नभए सोको भोलिपल्ट नक्कल उपलब्ध गराउने छ ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिँदा फरक-फरक उजुरीका लागि फरक-फरक निवेदन दिनुपर्ने छ ।
- (५) विवादको कुनै पक्षले उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन दिँदा नक्कलको सट्टामा कागजपत्रको फोटो खिच्ने अनुमति मागेमा सो दिनुपर्ने छ ।
- (६) नक्कल निवेदन दिँदा अनुसूची-१५ बमोजिमको ढाँचामा दिनुपर्ने छ ।
- ८९ नक्कल दस्तुर : (१) सम्बन्धित प्रशासकले दफा ८८ बमोजिम नक्कल वा फोटो खिचनका लागि निवेदन दिने पक्षसँग देहायबमोजिमको दस्तुर लिई नक्कल उपलब्ध गराउनुपर्ने छ :
- (क) नक्कलका हकमा सक्कल पानाको प्रतिपृष्ठको रु. ५।- का दरले,

- (ख) समितिको निर्णयकागजका हकमा प्रतिसक्कल पानाको प्रतिपृष्ठको रु. ५।- का दरले, तथा
- (ग) लिखत कागजपत्रको नक्कल नलिई फोटो खिचन चाहेमा प्रतिपानाको रु. ५।- का दरले ।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रचलित कानूनबमोजिम नक्कल दस्तुर नलाग्ने पक्षलाई यस दफा बमोजिमको दस्तुर लाग्ने छैन।
- (३) यस दफाबमोजिम नक्कल उतार गरी लैजाने पक्षले नक्कल उतार गर्दा लागेको खर्चको व्यवस्था आफै गर्नुपर्ने छ।

९० दस्तुर उल्लेख गर्ने : (१) नक्कल प्रमाणित गर्ने सम्बन्धित प्रशासकले नक्कल प्रमाणित गर्दा नक्कल लैजाने पक्षको नाम, थर तथा उजुरीमा हैसियतका साथै नक्कल उतार गरेबापत दाखिल गरेको दस्तुर र नक्कल पानासमेत उल्लेख गरी नक्कल दिएको बेहोरा जनाई नक्कल प्रमाणित गर्नुपर्ने छ।

९१ दस्तुर चुक्ता नभई नक्कल नदिइने : सम्बन्धित प्रशासकले यस ऐनबमोजिम नक्कल माग्ने पक्षले नक्कल उतार गर्दा दफा ८९ बमोजिम लाग्ने दस्तुर दाखिल नगर्दासम्म नक्कल दिनेछैन र सो नक्कलको आधिकारिकता प्रमाणित गर्न पाउने छैन।

९२ प्रचलित कानूनबमोजिम हुने : यस ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उजुरीसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनमा कुनै कुरा लेखिएको भए सोमा लेखिएजतिका हकमा सोहीबमोजिम हुने छ।

९३ नियम बनाउने अधिकार : समितिले यस ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक नियम बनाउन सक्ने छ।

अनुसूची-१

(दफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

उजुरीको ढाँचा

न्यायिक समितिसमक्ष पेस गरेको

निवेदन-पत्र

..... जिल्ला साहिदभूमि गाउँपालिका, वडा नं. बस्ने को
छोरा/छोरी/श्रीमती वर्ष को (पक्ष प्रथम) निवेदक
विरुद्ध..... जिल्ला..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. बस्ने वर्ष
को (पक्ष दोस्रो) विपक्षी

विषय : सम्बन्धविच्छेद ।

म निम्न बुँदाहरूमा लेखिएबमोजिम निवेदन गर्दछु :

- म निवेदक र यस विवादको दोस्रो पक्षबीच संवत् २०६९ सालमा सामाजिक परम्पराअनुसार विवाह गरिएको हो । विवाह भएपश्चात् २ वर्षसम्म अर्थात् २०७१ सालसम्म हामीबीच सुमधुर दाम्पत्य जीवन रहेको थियो । हामीबाट २०७१ साल जेठमा १ छोराको समेत जायजन्म भएको छ । एक-आपसमा लोभ-स्वास्नीबीचको सहमति र सहकार्यमा छोरा जन्मेपछि क्रमशः समस्या देखिँदै जान थाल्यो । २०७१ सालको तिहारमा माइत गएपछि उनी घर आइनु । पटक-पटक घर आउन फोनबाट अनुरोध गरें । २ पटकसम्म लिन गएँ । तर निजले तिमीसँग मेरो जीवन चलन सक्दैन, म घर जान सकिन्नँ, तिमी जे गर्नुपर्छ गर भनी ठाडो जवाफ दिन थालिन् । के कारणले यस्तो हुन गयो भनी सोध्दा अब तिम्रो र मेरो सम्बन्ध छैन आफूरखुसी गर र मलाई सम्पर्क नगर, गरेमा राम्रो हुँदैन भनी धाकधम्की दिँदै त्राससमेत देखाइन् । लामो समयसम्म मन फर्केला र घर आउलिन् भनी पर्खिबसेँ, तर आइनु । करिब ३ वर्षपछि अर्थात् २०७४ साल भाद्र महिनामा पुनः लिन गएँ तर विपक्षी मसँग बोल्दै नबोली घरभित्र छिरिन् र सालाजेठान पठाई शारीरिक रूपमा आक्रमण गर्नेसम्मको कार्य गरी उनीहरूले मलाई तथानाम गाली गलौज गरे । मुस्किलले ज्यान जोगाई निराश भएर घर फर्किएँ र अब दोस्रो पक्ष श्रीमती मसँग पुनः फर्किआउने र दाम्पत्य जीवन सुमधुर हुने सम्भावना नभएकाले पारिवारिक विवाद निरूपणका लागि यो निवेदन दिन आएको छु ।
- यस समितिबाट दोस्रो पक्ष झिकाई जे जो बुझ्नुपर्छ बुझी विवाद निरूपण गराइपाउँ ।
- यस गाउँपालिकाबाट जारी भएको स्थानीय न्यायिक कार्यविधिको दफा बमोजिम लाग्ने दस्तुर रु., दोस्रो पक्ष १ जनालाई म्याद सूचना दस्तुर रु., पाना २ को निवेदनको प्रतिलिपि दस्तुर रु. समेत जम्मा गरी यसै छु । निवेदनसाथ दाखिल गरेको
- यो निवेदन स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४७(२)अनुसार यसै समितिको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्दछ ।
- यो निवेदन हदम्यादभित्रै छ र म निवेदकलाई यस विषयमा निवेदन दिने हकद्वया प्राप्त छ ।
- यस विषयमा अन्यत्र कहीं कतै कुनै निकायमा कुनै प्रकारको निवेदन दिएको छैन ।
- यसमा दोस्रो पक्षको माइतीतर्फका र मेरो घरतर्फका परिवारका सदस्यहरू झिकाई थप बेहोरा बुझ्न सकिने छ ।
- यसमा लेखिएका बेहोरा ठिक साँचा सत्य हुन्, झुट्टा ठहरे कानुनबमोजिम सजाय भोग्न तयार छु ।

निवेदक

नाम, थर :

इति संवत् साल.....महिना.....गते रोज शुभम् ।

अनुसूची-२

(दफा ९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

उजुरी दर्ता गरेको निस्साको ढाँचा

श्री

..... ।

उजुरी दर्ताको निस्सापत्र

तपाईंले जिल्ला

गा.पा./न.पा. वडा नं बस्ने

विरुद्ध दिनुभएको उजुरी आजका मितिमा दर्ता गरी यो निस्सा जारी गरिदिएको छ ।

उजुरी

प्रशासक

दस्तखत :

मिति :

अनुसूची-३

(दफा ९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

साहिदभूमि गाउँपालिका धनकुटा

न्यायिक समितिबाट खडा भएको तारेख भरपाई

वादी / पक्ष

प्रतिवादी / विपक्ष

.....

.....

मुद्दा :.....

मितिमा फिराद दर्ता गर्दा

२०७.... सालमहिनागतेका दिन बजे यस

न्यायिक समितिमा हाजिर हुन आउनेछु भनी सही गर्ने :

वादी / पक्ष

इति संवत् साल.....महिना.....गते रोज..... शुभम् ।

अनुसूची-४

(दफा ९ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

साहिदभूमि गाउँपालिका धनकुटा

न्यायिक समितिबाट जारी भएको तारेखको पर्चा

वादी / पक्ष

.....

प्रतिवादी/विपक्ष

.....

मुद्दा:

मिति मा काम गर्न बजे हाजिर हुन
आउनुहोला ।

फाँटवालाको

दस्तखत

मिति

अनुसूची-५

(दफा १५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

प्रतिवादको ढाँचा

लिखित जवाफको नमुना

न्यायिक समितिसमक्ष पेस गरेको

लिखित जवाफ

प्रथम पक्ष

..... जिल्ला..... गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका
वडा नं. बस्ने वर्षकोको
.....(नातासम्बन्ध उल्लेख गर्ने) लिखित जवाफ
प्रस्तुतकर्ता

दोस्रो पक्ष

..... जिल्ला गाउँपालिका/ नगरपालिका/ उपमहानगरपालिका/ महानगरपालिका
वडा नं. बस्ने वर्षकोको छोरा
(निवेदक) विपक्षी.....

विषय : सम्बन्धविच्छेद ।

म निम्न बुँदाहरूमा लेखिएबमोजिम निवेदन गर्दछु :

१. म लिखित जवाफ प्रस्तुतकर्ता र विपक्षी निवेदकबीच संवत् २०६९ सालमा सामाजिक परम्पराअनुसार विवाह भएको बेहोरा ठिक साँचो हो । हामीबाट २०७१ साल जेठमा १ छोराको समेत जायजन्म भएको ठिक हो । २०७१ सालको तिहारमा माइत गएपछि म घर नफर्केको, पटक-पटक घर आउन फोनबाट अनुरोध गरेको, २ पटकसम्म लिन आएको तर म घर नगएको, मैले विपक्षी निवेदकलाई दाम्पत्य जीवन चलन नसक्ने भनेको र मेरा दाइभाइले शारीरिक आक्रमण गर्नेसम्मको कार्य गरेको भनी कपोलकल्पित झुठ्ठा र हुँदै नभएका निराधार बेहोरा उल्लेख गरी विवाद गरेको कुरा उल्लेख गर्न चाहन्छु ।
२. मलाई विपक्षी निवेदकसमेत मिली गालीगलौज, डर, धाक, धम्की देखाई हातपात गरी घरबाट निकाला गरेपछि म माइतीमा आई बसेकी हुँ । विवाह भएको केही वर्षपछि बिनाकारण ममाथि विभिन्न किसिमका आरोप लगाई अपमान गर्ने, गालीगलौज गर्नेलगायतका कामहरू हुँदै गए । परिवारका अन्य सदस्यहरूले

ममाथि घृणा गर्ने, बोलचाल नगर्नेजस्ता कार्य गरे पनि विपक्षीबाट केही समय मलाई नै समर्थन र सहयोग गर्दै आएका थिए तर पछि विपक्षी निवेदकसमेत उनीहरूसँगै मिले र मलाई जबरजस्ती घरबाट निकाल्ने कार्यमा सहभागी भए। के कुन कारणले वा मेरो के गलतीले यसो गरेका हुन् भनी बुझ्दा बेलाबेला दाइजो नल्याएको भनी माइती पक्षसमेतको आलोचना गर्ने गरेका थिए । सायद उनीहरूले दाइजोकै लोभका कारण मलाई घरबाट निकालिदिएका हुनुपर्दछ । मैले कुनै गलती नगरेको र विपक्षी लोग्नेसँग पूर्ववत् माया, सद्भाव र सम्मान यथावत् रहेकाले लोग्नेस्वास्तीको सम्बन्ध यथावत् कायम गरिपाउँ ।

३. मलाई घरबाट जबरजस्ती निकालेपछि ४ महिनाको नाबालक छोरो काखी च्यापेर माइती आएको झन्डै वर्षसम्म बेखबर, सम्पर्कविहीन बसी अहिले एककासि सम्बन्धविच्छेदको माग गरी निवेदन दिनु आफैँमा आश्चर्यजनक लागेको छ, सत्य तथ्य बुझी कानुनबमोजिम गरिपाउँ ।
४. यस गाउँपालिकाबाट जारी भएको स्थानीय न्यायिक कार्यविधिको दफाबमोजिम लिखित जवाफबापत दस्तुर रु. यसै निवेदनसाथ दाखिल गरेकी छु।
५. यो लिखित जवाफ म्यादभित्रै लिई म आफैँ उपस्थित भएकी छु ।
६. यस विषयमा अन्यत्र कहीं कतै कुनै निकायमा कुनै प्रकारको निवेदन दिएकी छैन ।
७. यसमा लेखिएका बेहोरा ठिक साँचा हुन् , झुट्टा ठहरे कानुनबमोजिम सजाय भोग्न तयार छु ।

निवेदक

नाम, थर :

इति संवत् महिना सालगते रोज शुभम्।

अनुसूची-६

(दफा २० को उपदफा (६) सँग सम्बन्धित)

न्यायिक समितिबाट जारी भएको

म्याद सूचना

.....बस्ने.....को नाउँमा साहिदभूमि गाउँपालिका कार्यालयबाट जारी भएको १५ (पन्ध्र) दिने सूचना

.....जिल्लागा.पा/न.पा. वडा नं.बस्ने
ले तपाईंको विरुद्धगरेको/परेको भनी
 निवेदन दर्ता गरेको हुँदा सोको प्रतिलिपि यसैसाथ पठाइएको छ। अतः तपाईंले यो म्याद बुझेको वा रीतपूर्वक तामेल भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्रमा आफ्नो भनाइसहित आफैं वा कानुनबमोजिमको वारेसमार्फत यस कार्यालयमा हाजिर हुन आउनुहोला। अन्यथा कानुनबमोजिम हुने बेहोरा जानकारी गराइन्छ।

.....

उजुरी प्रशासक

इति संवत् महिना सालगते रोज.....शुभम्।

अनुसूची-७

(दफा ४२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्णयको ढाँचा

साहिदभूमि न्यायिक समिति

संयोजक श्री.....

सदस्य श्री.....

सदस्य श्री.....

निर्णय

संवत् सालको निवेदन नं.....

विषय : बलैसीबाट पानी झारेको ।

..... जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका

वडा नं..... बस्ने प्रथम
पक्ष

विरुद्ध

..... जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका

वडा नं..... बस्ने दोस्रो
पक्ष

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४७(१)(ज) बमोजिम निवेदन दर्ता भई सोही ऐनको दफा ४६ बमोजिम गठन भएको न्यायिक समितिसमक्ष प्रस्तुत हुन आएको मुद्दाको सङ्क्षिप्त तथ्य र निर्णय यस प्रकार छ :

(१) गाउँपालिका वडा नं. नक्सा सिट नं....
कि.नं.....क्षे.फ.....को घरजग्गामा पश्चिमतर्फका कि.नं.....का सँधियार
विपक्षीले घर बनाउँदा आफ्नो घरजग्गामा सिमानासम्म आई जोडी
बनाएको तर छत्र तथा बलैसीको पानी आफ्नो घर कम्पाउन्डभित्र झार्ने गरी
बनाएको हुँदा सो बलैसी बन्द गराइपाउँ भन्ने निवेदकको निवेदन बेहोरा ।

- (२) गाउँपालिकाबाट प्रचलित भवन निर्माणसम्बन्धी मापदण्डबमोजिम इजाजत प्राप्त गरी भवनको नक्सासमेत स्वीकृत गराई सो नक्साबमोजिम भवन निर्माण गरेको हुँ । विपक्षी निवेदकले भनेबमोजिम आफ्नो घरको छत तथा बलेंसीको पानी निजको घर कम्पाउन्डभित्र झार्ने नगरेको आफ्नै घरजग्गामा झार्ने गरेको हुँदा झुट्टा निवेदन खारेज गरिपाउँ भन्ने प्रत्यर्थीको लिखित जवाफ ।
- (३) गाउँपालिकाबाट स्थलगत निरीक्षण तथा सर्वेक्षण गर्न गएका प्राविधिक टोलीले स्थलगत निरीक्षण गरी मिति मा पेस गरेको स्केचसहितको प्रतिवेदनबाट प्रत्यर्थीको घरतर्फबाट छत तथा बलेंसीको पानी खस्दा निवेदकको घर कम्पाउन्डभित्र पर्ने गरेको देखिन्छ भन्ने बेहोरा उल्लेख भएको ।
- (४) विवादका दुवै पक्षलाई मेलमिलाप गराउने प्रयोजनका लागि..... गाउँपालिका वडा नं मा रहेको मेलमिलाप केन्द्रमा पठाउँदा मेलमिलाप हुन नसकी फर्किआएको ।

निर्णय

दुवै पक्षलाई सुनुवाइका लागि आज पेसी तोकिएकोमा विवादका सम्बन्धित पक्षहरू स्वयम् तथा निजहरूबाट नियुक्त गरेका कानुनव्यवसायीहरूसमेतको भनाइ सुनी पुनः मिलापत्र गर्नुहोस् भनी सम्झाउँदा बुझाउँदा पनि मिलापत्र गर्न मन्जुर नगर्नुभएकाले फाइलमा संलग्न प्रमाण कागजहरूको समेत मूल्याङ्कन गरी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ४९(२) बमोजिम निर्णय दिनुपर्ने हुन आई निर्णयतर्फ विचार गर्दा निवेदकको कि.नं को पश्चिमतर्फ प्रत्यर्थीको कि.नंको घरजग्गा जोडिएर रहेकोमा विवाद देखिएन । निवेदकको भनाइअनुसार आफ्नो घर कम्पाउन्डभित्र प्रत्यर्थीको छत तथा बलेंसीको पानी झारेको हो होइन भनी स्थलगत रूपमै जाँचबुझ गरी प्राविधिक प्रतिवेदन पेस गर्न कार्यालयबाट खटिई गएका प्राविधिक कर्मचारीले मितिमा पेस गरेको स्केचसहितको प्राविधिक प्रतिवेदनसमेतबाट निवेदकको माग दाबीबमोजिम आफ्नो घर कम्पाउन्डभित्र प्रत्यर्थीको छत तथा बलेंसीबाट पानी झार्ने गरेको भन्ने पुष्टि हुने देखिन्छ । प्रत्यर्थीले यस कार्यालयबाट पारित गरेको नक्सामा समेत छत तथा बलेंसीको पानी आफ्नै घरजग्गामा झार्ने भनी देखाइएको र निवेदकको घर कम्पाउन्डभित्र पानी झार्न पाउनुपर्छ भनी प्रत्यर्थीले दाबी विरोध गर्न समेत नसकेको र प्रचलित कानुन र प्रचलनबाट समेत अर्काको घर कम्पाउन्डभित्र आफ्नो छत तथा

बलेंसीको पानी झार्न पाउने नदेखिएको हुँदा निवेदकको मागबमोजिम प्रत्यर्थीले आफ्नो छत तथा बलेंसीबाट आफ्नै घर जग्गामा पानी झार्ने प्रबन्ध गर्नुपर्ने देखिन्छ । निवेदकको घर कम्पाउन्डमा पानी झार्न नपाउने ठहर्छ । सो ठहर्नाले तपसिलबमोजिम गर्नु ।

तपसिल :

१. सरोकारवालाले नक्कल माग गर्न आएमा नियमानुसार दस्तुर लिई नक्कल दिनु ।
२. यो निर्णयमा चित्त नबुझे पैतीस (३५) दिनभित्र धनकुटा जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन गर्न जानू भनी प्रत्यर्थीलाई सुनाइदिनु ।
३. म्यादभित्र पुनरावेदन नपरेमा कानूनबमोजिम निर्णय कार्यान्वयन गर्नु/गराउनु ।
इति संवत् साल.....महिना.....गते रोज..... शुभम् ।

अनुसूची-८

(दफा ४८ को सँग सम्बन्धित)

अन्तरिम संरक्षणात्मक आदेशको नमुना

..... न्यायिक समिति

संयोजक :

सदस्य :

सदस्य :

आदेश

संवत् सालको निवेदन नं

विषय : पीडितलाई उपचार गराउने सम्बन्धमा ।

..... जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं.....

..... बस्ने प्रथम पक्ष

विरुद्ध

..... जिल्ला / नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका

वडा नं..... बस्ने दोस्रो

पक्ष

यसमा निवेदकको मागबमोजिम जिल्ला

..... / नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका वडा

नं..... बस्नेको नातिको

छोरा/छोरी वर्ष कोले आफूलाई असाध्य रोग लागी नियमित

रूपमा हप्ताको २ पटक मृगौला डायलोसिस गर्न चिकित्सकले सिफारिस गरेकोमा

एकाघरका छोरा वर्ष कोले नियमित रूपमा

डायलोसिस गर्न अटेर गरेको, घरीघरी रूपैयाँ नभएको बहाना गर्ने गरेको, कहिले

कार्यालयको कामको व्यस्तताले फुर्सद नमिलेको आदि कारण जनाई आफूले नियमित प्राप्त गर्नुपर्ने स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्न नसकेको हुँदा आफ्नो जीवन झन् झन् खतरायुक्त बन्दै गएको भनी अस्पतालका चिकित्सकको पुर्जा र सिफारिससहित पेस हुन आएको निवेदनउपर प्रारम्भिक रूपमा जाँचबुझ गर्दा बेहोरा मनासिब देखिएको हुँदा हाललाई निवेदकका लागि चिकित्सकले सिफारिस गरेबमोजिम हरेक हप्ता २ पटक डायलोसिस गर्नु/गराउनु तथा निजको स्वास्थ्य लाभका लागि आवश्यक अन्य प्रबन्धसमेत मिलाउनु भनी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४९(८) बमोजिम विपक्षीको नाममा यो अन्तरिम संरक्षणात्मक आदेश जारी गरिदिएका छौं । यो आदेश मिसिल सामेल राखी विपक्षीलाई लेखिपठाइदिनु । यो आदेशअनुसार उपचार भएको जानकारी प्राप्त गरी मिसिल सामेल राख्नु र नियमानुसार पेस गर्नु ।

इति संबत् सालमहिना.....गते रोज शुभम् ।

अनुसूची-९

(दफा ५३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

मिलापत्रका लागि निवेदनको ढाँचा

साहिदभूमि गाउँपालिका न्यायिक समितिसमक्ष पेस गरेको मिलापत्रको
संयुक्त निवेदनपत्र

..... जिल्ला गाउँपालिका, वडा नं.....बस्ने
.....को छोरा /छोरी/श्रीमती वर्ष.....को
..... (प्रथम पक्ष) निवेदक

विरुद्ध

.....जिल्लागाउँपालिका /नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका,
वडा नंबस्ने.....को वर्ष लिखित जवाफ पेसकर्ता (दोस्रो पक्ष)
.....

विषय: सम्बन्धबिच्छेद ।

हामी निवेदक निम्न लिखित निवेदन गर्दछौं :

- हामीबीच संवत् २०६९ सालमा सामाजिक परम्पराअनुसार विवाह गरिएकोमा करिब २ वर्षसम्म सुमधुर दाम्पत्य जीवन रहेको थियो । हामीबाट २०७१ साल जेठमा १ छोराको समेत जायजन्म भएको हो । सोही वर्ष २०७१ सालको तिहारमा माइत गएपछि घर नआएको, पटक-पटक घर आउन फोनबाट अनुरोध गरेको, लिन गएको तर उल्टै कुटपिट गरी पठाएको भनी निवेदकको निवेदन परेको ।
- आफूलाई दाइजो नल्याएको निहुँबाट घरमा हेला गरेको, अपमान गरी जबरजस्ती घरबाट निकाला गरेको हो । आफूखुसीले माइत गई बसेकी होइन, अझ पनि लोग्नेप्रति आफ्नो यथावत् माया, सद्भाव र सम्मान रहेकाले लोग्नेस्वास्नीको सम्बन्ध यथावत् कायम गराइपाउँ भन्ने प्रत्यर्थीको लिखित जवाफ रहेको ।
- हामी झगडा गरी आयौं, केही वर्ष लोग्नेस्वास्नी छुट्टिएर बस्यौं, हामीबाट एक सन्तानको जायजन्मसमेत भइसकेको छ । घरमा सामान्य घरायसी विषयले मनमुटाव भई लोग्नेस्वास्नी अलग-अलग बसेकोमा गाउँपालिका/
नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिकाको न्यायिक समितिमाफत वडा नं.

.....को मेलमिलाप केन्द्रमा एक - आपसमा छलफल गरी मिली आएको बेहोरा यो छ कि विगतमा जे जस्ता विषयमा असमझदारी तथा बेमेल भएको भए तापनि हामीबीच एक - अर्काप्रति विश्वास, सद्भाव र प्रेम कायमै रहेकाले लोगनेस्वास्नीको सम्बन्धविच्छेद गरिपाऊँ भन्ने निवेदन दाबी छोडी पुनः सुमधुर सम्बन्धका साथ दाम्पत्य जीवनलाई व्यवस्थित ढङ्गले अगाडि बढाउनेछौँ । निवेदकको घरमा तत्काल लोगनेस्वास्नी मिली बस्ने वातावरण नहुने भएकाले छुट्टै ठाउँमा डेरा लिई बस्न हामी दुवै पक्ष सहमत भएकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ (२) बमोजिम संयुक्त निवेदन यो मिलापत्रको पेस गरेका छौँ , लेखिएबमोजिम मिलापत्र गरिपाऊँ ।

४.गाउँपालिका स्थानीय न्यायिक कार्यविधिबमोजिम यो मिलापत्रको संयुक्त निवेदन दस्तुरबापत रु. यसैसाथ संलग्न छ ।
५. यसमा लेखिएका बेहोरा ठिक साँचा हुन्, झुट्टा ठहरे कानुनबमोजिम सहूँला / बुझाउँला ।

निवेदकहरू

..... प्रथम पक्ष
..... दोस्रो पक्ष

इति संवत् साल.....महिनागते रोज शुभम् ।

अनुसूची-१०

(दफा ५३ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

मिलापत्रको ढाँचा

साहिदभूमि गाउँपालिका न्यायिक समितिसमक्ष पेस गरेको मिलापत्रको संयुक्त निवेदनपत्र
 जिल्ला गाउँपालिका, वडा नं. बस्ने.....को
 छोरा/छोरी/श्रीमती वर्ष..... को (प्रथम पक्ष) निवेदक
 विरुद्ध
 जिल्ला गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका वडा नं.
 बस्ने वर्षको लिखित जवाफ पेसकर्ता (दोस्रो पक्ष)

विषय : सम्बन्धविच्छेद ।

हामी निवेदक निम्न लिखित निवेदन गर्दछौं:

- हामीबीच संवत् २०६९ सालमा सामाजिक परम्पराअनुसार विवाह गरिएकोमा करिब २ वर्षसम्म सुमधुर दाम्पत्य जीवन रहेको थियो । हामीबाट २०७१ साल जेठमा १ छोराको समेत जायजन्म भएको हो। सोही वर्ष २०७१ सालको तिहारमा माइत गएपछि घर नआएको, पटक-पटक घर आउन फोनबाट अनुरोध गरेको, लिन गएको तर उल्टै कुटपिट गरी पठाएको भनी निवेदकको निवेदन परेको ।
- आफूलाई दाइजो नल्याएको निहुँबाट घरमा हेला गरेको, अपमान गरी जबरजस्ती घरबाट निकाला गरेको हो । आफूखुसीले माइत गई बसेकी होइन, अझ पनि लोग्नेप्रति आफ्नो यथावत् माया, सद्भाव र सम्मान रहेकाले लोग्नेस्वास्नीको सम्बन्ध यथावत् कायम गराइपाऊँ भन्ने प्रत्यर्थीको लिखित जवाफ रहेको ।
- हामी झगडा गरी आयौं, केही वर्ष लोग्नेस्वास्नी छुट्टिएर बस्यौं, हामीबाट एक सन्तानको जायजन्मसमेत भइसकेको छ । घरमा सामान्य घरायसी विषयले मनमुटाव भई लोग्नेस्वास्नी अलग-अलग बसेकोमागाउँपालिकाको न्यायिक समितिमार्फत वडा नं.को मेलमिलाप केन्द्रमा एक-आपसमा छलफल गरी मिली आएको बेहोरा यो छ कि विगतमा जे जस्ता विषयमा असमझदारी तथा बेमेल भएको भए तापनि हामीबीच एक-अर्काप्रति विश्वास, सद्भाव र प्रेम कायमै रहेकाले लोग्नेस्वास्नीको सम्बन्धविच्छेद गरिपाऊँ भन्ने निवेदन दावी छोडी पुनः सुमधुर सम्बन्धका साथ दाम्पत्य जीवनलाई व्यवस्थित ढङ्गले अगाडि बढाउनेछौं । निवेदकको घरमा तत्काल लोग्नेस्वास्नी मिली बस्ने वातावरण नहुने भएकाले छुट्टै ठाउँमा डेरा लिई बस्न हामी दुवै पक्ष सहमत भएकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ (२)बमोजिम यो मिलापत्रको संयुक्त निवेदनपेस गरेका छौं, लेखिएबमोजिम मिलापत्र गरिपाऊँ ।
-गाउँपालिका स्थानीय न्यायिक कार्यविधिबमोजिम यो मिलापत्रको संयुक्त निवेदन दस्तुरबापत रु । यसैसाथ संलग्न छ
- यसमा लेखिएका बेहोरा ठिक साँचा हुन्, झुट्टा ठहरे कानुनबमोजिम सहुँला/बुझाउँला ।
निवेदकहरू

प्रथम पक्ष

नाम, थर :

दोस्रो पक्ष

नाम, थर :

इति संवत् साल.....महिनागते रोज शुभम् ।

अनुसूची-११

(दफा ६० को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

मेलमिलापकर्तामा सूचीकृत हुने निवेदन ढाँचा

साहिदभूमि गाउँपालिका, धनकुटा

न्यायिक समितिसमक्ष पेस गरेको निवेदन

विषय : मेलमिलापकर्तामा सूचीकृत हुन पाउँ ।

प्रस्तुत विषयमा तपसिलमा उल्लिखित कागजातहरूको प्रतिलिपि साथै राखी
गाउँपालिकाको न्यायिक समितिअन्तर्गत वडा नं. को मेलमिलाप केन्द्रमा
सूचीकृत भई मेलमिलाप गराउन अनुमति पाउँ भनी निवेदन गर्दछु ।

तपसिल

- १) नागरिकता प्रमाणपत्रको छायाकपी,
- २) कम्तीमा कक्षा ८ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक प्रमाणपत्रको छायाकपी,
- ३) मेलमिलापकर्ताको तालिम प्राप्त गरेको प्रमाणपत्रको छायाकपी,
- ४) मेलमिलापसम्बन्धी अनुभव र
- ५) व्यक्तिगत विवरण (Bio- data)

निवेदक

नाम, थर :

दस्तखत :

मिति :

अनुसूची-१२

(दफा ७६ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

साहिदभूमि गाउँपालिकाको न्यायिक समितिसमक्ष पेस गरेको

भरिभराउको निवेदन पत्र

विषय: भरिभराइपाउँ भन्ने बारे ।

निवेदक.....बस्नेवादी/प्रतिवादी

विरुद्ध

विपक्षीबस्ने वादी/प्रतिवादी

मुद्दा

म निवेदक निवेदनबापत रु. १०।- दस्तुर साथै राखी निम्न बेहोरा निवेदन गर्दछु :

१ . उपर्युक्त विपक्षीसँगको उल्लिखित मुद्दा यस गाउँपालिकाको न्यायिक समितिको मितिको निर्णयबमोजिम मैले यस कार्यालयमा राखेको दस्तुर /रकम मितिको जिल्ला अदालतको फैसलाबमोजिम मैले भरिभराइ पाउने ठहर भएको हुँदा उक्त रकम भरिभराइ पाउन यो निवेदन पेस गरेको छु ।

२. मैले यस कार्यालयमा जम्मा गरेको दस्तुर/रकमको भरपाई/रसिद/भौचरको सक्कलै प्रति र सम्मानित जिल्ला अदालतको अन्तिम फैसलाको छायाकपी यसै साथ संलग्न छ ।

३. यसमा लेखिएको बेहोरा ठिक साँचो हो , झुट्टा ठहरे सहुँला / बुझाउँला ।

दस्तखत :

नाम, थर :

इति संवत् साल महिना गते रोज शुभम् ।

अनुसूची-१३

(दफा ७७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

चलन चलाउने निवेदन

साहिदभूमि गाउँपालिका धनकुटा

न्यायिक समितिमा पेस गरेको

विषय : चलन चलाइपाऊँ भन्ने बारे ।

निवेदक.....बस्नेवादी/प्रतिवादी

विरुद्ध

विपक्षी.....बस्नेवादी/प्रतिवादी

मुद्दा :.....

म निवेदक निवेदनबापत रु.१०।- दस्तुर साथै राखी निम्न बेहोरा निवेदन गर्दछु :

१. उपर्युक्त विपक्षीसँगको उल्लिखित मुद्दा यस गाउँपालिकाको न्यायिक समितिबाट मिति(जुन सम्पत्ति भोग गर्न पाउने गरी निर्णय भएको छ) मा निर्णय भई उक्त घर/जग्गा मेरो हक भोग र स्वामित्व हुने ठहर भएकोमा श्री जिल्ला अदालतमा विपक्षीले पुनरावलोकन गरेकोमा सम्मानित अदालतबाट समेत मितिमा निर्णय हुँदा न्यायिक समितिकै निर्णयलाई सदर गरी मेरो हकभोग कायम गरेको हुँदा सो हकभोग कायम भएको सम्पत्ति मलाई चलन चलाइपाउन यो निवेदन पेस गरेको छु ।

२ . यसै निवेदनसाथ देहायका कागजातहरू संलग्न गरेको छु :

क. न्यायिक समितिले मिति मा गरेको निर्णयको छायाकपी ।

ख. मोरङ जिल्ला अदालतले मिति.....मा गरेको फैसलाको छायाकपी ।

ग. यस विवादसम्बल यसै कार्यालयमा रहेको छ ।

घ. लेखिएको बेहोरा ठिक साँचो हो, झुट्टा ठहरे कानुनबमोजिम सहुंला/बुझाउँला ।

दस्तखत :

नाम, थर :

इति संवत् साल महिना गते रोज शुभम् ।

अनुसूची -१४

(दफा ७९ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

सम्पत्ति रोक्काको अदेश
साहिदभूमि गाउँपालिका
न्यायिक समिति

संयोजक :

सदस्य :

सदस्य :

आदेश

संवत्सालको निवेदन दर्ता नं.

विषय : सम्पत्ति हस्तान्तरण रोक्का

..... जिल्ला.....गाउँपालिका, वडा नं.

बस्नेको छोरा/छोरी/श्रीमती वर्ष
.....को.....(प्रथम पक्ष)

निवेदक

विरुद्ध

.....जिल्ला.....गाउँपालिका/नगर, उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका, वडा नं.... बस्ने
वर्षको(दोस्रो पक्ष)

यसमा निवेदकको मागबमोजिम..... जिल्ला..... गाउँपालिका/ नगरपालिका, वडा नं....
 क्षे.फ.....कि.नं..... जग्गामा बनेको.....को नाममा रहेको
 अबन्डाको.....वर्गफिटको चारतले घर र लिग लगापातसमेत विपक्षी.....सम्पत्ति
 निज विपक्षीबाट अन्य अंशियारहरूको मन्जुरीबिना हकहस्तान्तरण हुन सक्ने आशङ्का
 गरी निवेदकले दिएको निवेदनउपर प्रारम्भिक रूपमा जाँचबुझ गर्दा बेहोरा मनासिब
 देखिएको हुँदा हाललाई प्रत्यर्थी का नाममा रहेको उल्लिखित घरजग्गाको हकहस्तान्तरण
 गर्न सिफारिस नदिन वडालाई र अर्को आदेश नभएसम्मका लागि उक्त घरजग्गाको
 हकहस्तान्तरण नगर्नु/गर्न नदिनु भनी मालपोत कार्यालयको नाममा समेत स्थानीय सरकार
 सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४९(६) बमोजिम यो रोक्काको आदेश जारी गरिदिएका

छौं। यो आदेश मिसिल सामेल राखी सम्बन्धित कार्यालयहरूमा पठाइदिनु । यो आदेशअनुसार रोक्का भएको जानकारी प्राप्त गरी मिसिल सामेल राख्नु र नियमानुसार पेस गर्नु ।

इति संवत्साल.....माहिना.....गते रोजशुभम् ।

अनुसूची-१५

(दफा ८८ को उपदफा (६) सँग सम्बन्धित)

नक्कलको लागि निवेदन

न्यायिक समिति

साहिदभूमि गाउँपालिकामा पेस गरेको

निवेदन पत्र

विषय : नक्कल पाऊँ भन्ने बारे ।

..... बस्ने निवेदक/वादी/प्रतिवादी

विरुद्ध

..... बस्ने विपक्षी/वादी/प्रतिवादी

मुद्दा :

म निवेदक निवेदन दस्तुरबापत रु. १०।-साथै राखी निम्न बेहोरा निवेदन गर्दछु :

(१) उपर्युक्त विपक्षीसँगको उल्लिखित मुद्दामा अध्ययनका लागि देहायका कागजातहरू आवश्यक परेको हुँदा प्रमाणित प्रतिलिपि पाऊँ भनी यो निवेदनसाथ उपस्थित भएको छु ।

अतः नक्कलको प्रमाणित प्रतिलिपि पाऊँ ।

देहाय :

क).....

ख).....

ग).....

घ)

२) लेखिएको बेहोरा ठिक साँचो हो, झुट्टा ठहरे कानूनबमोजिम सहूला/बुझाउँला ।

निवेदक

दस्तखत :

नाम, थर :

इति सम्बत् साल महिना गते रोजशुभम् ।

आज्ञाले :

सुवर्ण घिमिरे

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत